

Fylogeneze vybraných rodů gekonů Mediteránu a přilehlých oblastí

Jan Červenka

disertační práce

Abstrakt

Disertační práce, jejímž základem jsou tři již publikované práce a jeden rukopis, je zaměřena na fylogenezi vybraných rodů gekonů z oblasti Mediteránu a oblastí přilehlých. Cílovou skupinu taxonů spojuje z morfologického hlediska absence přísavných lamel na prstech a z hlediska historie výzkumu skupiny také jejich předpokládaná blízká fylogenetická příbuznost. Na problematiku studovanou v této práci byly aplikovány především metody molekulární fylogenetiky s využitím sekvenčních dat získaných z mitochondriálních genů. Morfologické znaky, u ještěřů tradičně používané, byly zkoumány zejména v souvislosti s ekologií studovaných forem. Práce umožnila první podrobnější náhled na fylogenezi zkoumaných taxonů. Ze zjištěných výsledků vyplývá, že rod *Cyrtopodion*, dříve považovaný za monofyletický, monofylem není, neboť rody *Bunopus* a *Agamura* tvoří jeho vnitřní skupiny. Jeho podrod *Mediodactylus* tvoří monofylum, nikoli však blízce příbuzné ostatním zástupcům rodu a byl povýšen na samostatný rod *Mediodactylus*. Enigmatický a doposud poměrně málo prozkoumaný rod *Carinatogekko* tvoří se všemi svými zástupci vnitřní skupinu rodu *Mediodactylus*. Na základě vnější morfologie a ekologických charakteristik bylo též doporučeno přeradit recentně popsany druh *Cyrtopodion dehakroense* z Pákistánu do rodu *Mediodactylus*. Fylogenetickou analýzou sekvenčních dat, doplněnou modelováním ekologických nik, byl podpořen druhový status obou známých poddruhů druhu *Bunopus spatalurus*.